

1. a-stækpñ en krem zin bmzə ba.ŋə
2. min vřmt ook kamero-t is de blumen göngi.tən
3. te.gəvordəX spmənə ale.ənoX mer met mesines
ook mit mesines
4. spo.jen izən mə.jelek varək | lastəX |
5. updasXp kre.gəzə versXmelt bro.vt (krigen zə
is teg. t.)
6. de tmermān hetən splntər m zin vřjər
7. de sXpər lekte zən lřpən of
8. m dat fabriek is nřks tē zřn ook tē kikən
9. kōmji hi.r min kint | kōmtəX hi.rhe.ən min kint |
10. kelnər gevōns fi.r glo.zə bi:ar - ən gla.s - glo.řs
(pint onbekend) | bo.řs |
11. brəŋō.nš of gevō.nš əm po.r kilo. ook fi.r pont
kriken (= kleine pruimen) | morsp = morellen
- karsen = kersen |
12. zə hən mřtsen vy.vən dre liter vin ytədrυkən
13. hi vō.w min ən klap Xə.ivə medən knapəl (dreigen)
14. řk hęp sən en san kni əzi.n (knijən is meerv.)
15. vastəna.vənt vortnet en nitfōl.ə m.e.r əvřrt en
əho.uwə
16. řk bř(n) bli dak methan ne.t me.jəgō.n bm
17. řk hębet ne.tədō.v.ən - mo-t
18. ve.i hetət ədō.v.n - dedō.r ankampť
19. spməkōp - spmənəst en spmərə.X - ən ra.gəbōlə
20. pet - ən masə (zouel van vrouw als man) - ba.ŋə -
bənō.uwt - de ve.i.je - padəstu:l - ən hē.gə -
křkfors (mv. : křkforsə) - ən ka'pele (= een dag-
vlinder) (y.lř zijn nachtvinders)
21. de ke.rəl di maktə de he.ələ verelt anətəXťp
22. řk salju kro.ltjəs Xə.əvə (kro.lř = kralen)
23. ęjəlant lat fōəl ə.uwə sXepə slo.pñ en əvbre.kə
24. hi hete.nš ook ənke.r əmbe.təkre.gen - ook
hi izənke.r ębetp
25. ge.f min twe.i breijə stē.nñ - brē.i.jər - de bretstən
26. datstanbelt střto.r en střtər ne.t me.r
27. de man hetən le.vən a.zən gro.ətə mēne.r
28. de dy.vəl is ne.t m de heməl əble.vř
29. de sXulkinder bm mřtə en mřtə mestr no.r z.e.j
əvest
30. řkantəX ne.t kumə eriklo.r břn en vardaklo.r
břn
31. de ku.nñ drυkən grē.əX linzo.tđrřŋk en linzo-t-
slubər
32. hikanet Xō.nvarekən vant hi he.t ke.əlpine
| křspine - pinə m de kōp - hęfpine |
33. stekřs ęnste.lə mde bezəm
34. n.ē.iə mtikegels vort ne.t mer ęspō.lt | kugels =
kogels |
35. hē.la en hē.ə řk hęp jē al twe ke.r ęrupñ | řkhet |
36. de pe.ər is ne.trřp - dō.r zit nōgen vř-tə přtə m
(přtř is meerv.)
37. zə bm vēX noretfelt en nortlānt (tfelt = de hei-
tlānt = bouw- en weiland)
38. zə het ęrst sin en sęngelt hęlępən upma.kñ
39. hi zal et no.it fe.ər bręjən
40. zřstə hęlęftə fander melekvit
41. de man mut sin vř.uw bęsXarəmən
42. m de sXalde zwemen is Xəvo.r.lřk
43. hi het fō.l pro.ts en pro.tjəs ąmdatř starekřs
44. vi en vyli mutp dō.r de hęlęft fān hębən en jyli
de a.rə hęlęft
45. hęlępis dabət əpbęrñ
46. ąnzə mřtsə.la.r řsovət a-smudər (dik) en ązən
slėkə (vuil)
47. zə sprř.ŋən ąmėt fe.rst ąmən vedənsXap
48. de tč.vymūn zal de bo.m ęntp
49. du ęrst ęt finstər řstu (finstər = glas met kozijnen)
| de finstərly.kə = houten blinden buiten |
finstərə.m |
50. tbęgmtəly.jən vardėkarəkə | vřoXmřs |
51. de bętsprē.i - křkėdřil ęp křkfřstėdřil - vęr-
sprē.i.jñ (bv. een bed) - y.tsprē.i.jñ - y.tbřē.i.jñ
- klo.r.ma.kñ - mřstřč.vjř - ęnsnē.j bro.ət
klo.r.ma.kñ | bōtər - bōtərə |
52. de vř.uw hstərho.r lo.vťp knřpñ | dat vřf |
53. zin vo.r en vo.dər hetam zes jo.r la.ŋ nər
sXulə lo.vťp gō.v.n
54. řk het ąm əvėro.jñ ąm zo lo.vť la.ŋzət vo.tər
tə gō.v.n
55. vo.lə vėr.zə zijə hi.r ne.t fō.əl m dezə byrt
| bmet fō.əl m dezə byrt |
56. ę.rđnėpotp bmet fō.əl ve.ert | stē.nən |
57. de sXitpłękə stėt bđə ə.vn - ąptə hē.rť = in de
woonkeuken | tfy.r |
58. ąmert izət nōX tē kō.ut ąm tē balp
59. de kersə grven hęlder lřXť - netvo.r
60. hitřkət pe.rť ąnzənstřt (de pe.rđp is meerv.)
61. tun en mđitit kwamejy.li idərjo.r nor de
kərəmas
62. de pa.tər zē.i(de) dat ąnzėhe.rə vōlmakt řs
(he zē.itət is teg. t.) | de domēnē.j en domēnē.r |
63. jē zagə en zagəmə vel mer jē zē.i.jən nřks tegən
min
64. de zwo.lėvən zalp gō.uw tərđX kōmp
65. gō.v.jə vanda.gə net kō.rťp
66. etən zali okXř.əX ke.əs en ke.əzə
67. zin motor řs kapō.t en stāk - (h) i lē.it mđə
slo.ətə
68. tizən varəmə dāXvė.ist ęntizən mo.jə of zāXť
a.vət en a.vənt
69. dat juřętjən lap ęp sən blo.ətə vu.tñ
70. dō.r zitən ba.rstə m de kənə
71. řkvo.u datə post ęm brif hřoXť
72. řk hępin ammhart - min (h)art dat mē se.ər
73. řkameXm đwarsə mř.nsn ąmęgo.v.n
74. no.v. sXčftit spanvėtptert far de ni.jə kar(ə)
75. řk (h)ęp ęn bętjən kō.rťs van vardēmđęgal
76. de zun vandə kō.nñ řz ok saldo.t ęvest
77. vętji gm va.gəma.kər tē vu.nñ - ęmbo.gə
| ęmpilėmbo.gə |
78. de ro.v.zñ hən la.jə dō.rns | to:n = toren -
kō:rn = koren |
79. řk Xələvər gm zřr van of nřksfān of gmsnars
fan - ęn vo.rť
80. tkřntjən vas dō.ət vardazət en varzət kənən-
dō.pñ
81. zino.gñ ęnzino.rñ lo.pñ
82. đər de.rntjñ řs medən mantjən no.rėt hřs ęgo.ən
ąm bramėls tēplakp

83. dər ɪz ən spœrt en spœrt yti of fandi le.ər
 84. hɪ zətən ən strət up - he sʁeʉwɔdam ytənɔ:t
 (= wit de naad)
 85. də mɪ.sɪ zəkɪp (= zoeken) nɪks anders as ʁelt
 ən gut | rikdʉm |
 86. hali mōnt is drɔgə vandədɔrst en dɔerst (De
 Lange)
 87. de. vɛʁ ʁapt krɔm - tɪzən ʁmʉɛʁ dɔ.r.ʁlajəs
 88. ɪkɔʁ ʁar ət klæ.inə juŋetjən ən trɔmeltjən of
 ən klæ.inə trɔm | ʁar dən klæ.inən | trɔmeltjɪn |
 89. də bɔk is ɛstɔrɔvɪn daren kɔrstə m tɛslikɪp -
 dɔ.rɔdər ɪsi ɛstrɪkt
 90. zən vɛrjən vas kort mer gut
 91. mdə sʁɔ.dy.w ɪzətət bestə vandəs
 92. ɛnsʁatər mut ʁut kœne mɪkən | sʁɪtən |
 93. zəkis nɔ.r min (h)ut
 94. ɪkvetnɛ.t vɔ.rɛkam mut ʁɔ.r.n zəkɪp
 95. ən kɔ.uwə kɛldər is ʁut ʁarət bi:ər
 96. ɪkmʉs kujɛblut drɪkɪp ʁmantɛstɔrɛkɪp
 97. ɪk muderstɛt fɛ.ʁur mdə stal.ɪ kry.jɪp
 98. mən brɔ.r vasmɔ.j
 99. də mɛlɛkbur mɔkt ən grɔ.tɛ rɔntɛ
 100. də kɔrɛmɛlɛk is dən ən zy.r - sty.rtamər mɛ.j
 vɛʁ | klo.r vɔ.tər |
 101. vɛ zɔ.uwɪp dɛ pɔtə kɔnɪp valɪp mɔny.r (een put is
 gemetseld) - ən ky.lɔ is een gat in de grond
 102. dər valt nɪks ɔpəm tɛ zɛgɪp - a) hi ɪsɛky.r -
 b) ən sɛky.r vɔrɛk
 103. ɪkɔn.t nɔ.itəmɔnytɛ lo.tɛ
 104. mɪtɛ.lɪjɛ bɪnp bɔrɛgɪp di vɪ.rspɪjɪp - spɪjɪp =
 spɛɛksɛl vɛrɪjɪdɛrən - brɔ.kɪp = overgeven
 105. dɔrɔvɪjɪ dɔ.r ɔptɛ drɔkɪp
 106. mɦardɔvɪk hɛnzɛ ən stɔk fɔn di brɔgɛvɔ.rɪp
 107. jɛ mɪn ɔ.n s fɛlɪp is kɔmp kɪkɪp
 108. hi is ʁan.lɛ.vɪkɔvɪp mɪdɛngujɛ zak ʁelt | ən
 by.ltjɔn = een zakje van katoen gemaakt of
 gebreid |
 109. dɛ dɔ.ər is ʁɔ.n bɛkɛnhɔ.utɛmɔkt | ɛm bɔ.kɛ.
 bɔ.m - ɛ.ɪkɛbɔ.m - dɛnɛbɔ.m |
 110. ən vɪrɔ.uw di gɛtrɔ.uwtɪs mut kɔnɪp nɛ.ɪjɪp
 111. ɪk hɛp hɪr grɛzɔzɛ.ɪjt mɛrtvɔs ʁɪ gut sɔ.r.t
 112. dɛ brɔ.uwɛr di zɛ.it dat nɔʁ tɛ dy.rɪs ʁm tɛ
 bɔ.uwɪp (ploegen is ook bɔ.uwɪp)
113. ɪk bak - jɪ bɔkən - hi bɔkt - bɔkti - vi bɔkɪp -
 ɪk bɔktɛ - jɪ bɔktɛ - hi bɔktɛ - vi bɔktɛn - vi
 hɛmbɔkt
 114. bɪjɪp - ɪk bɪj - jɪ bɪjən - hi bɪt - vi bɪjən - bɪjən vi -
 ɪk bɔ.j - ɪk hɛpɛbɔ.jɪp - bɔ.jɪp zɪ ɔ.k
 115. tɪz ən klæ.in mɔr ən fæ.in | dazən ʁɪnp vɔn een
 kind gezegd |
 116. jɛ kɔnɛn hɪr ɛ.ɪjɛrs krɪgɪp ɔptɛmɔrɛkt
 117. hi hɛtɛzɛ.it dat hi ʁmɪn zal dɛŋkɪp
 118. ɛt dɪnsmɛ.ɪfɛ zɛ.ɪ datɪ ʁɛlɪkɦɔt | mɛ.it |
 119. dər vɔ.rɔ vɪ.f ʁrɛ.ɪzɪp | vɪftɪn - vɪftɛʁ - dɛ py.p |
 120. ɔndər dɛ.jɛ.ɪk lɪ.r.gɛ vɔ.ɛl ɛ.ɪkɛls
 121. tɔ.tɛr zal dɛ.lɛk ʁɔ.r.n kɔ.kɪp - tkokɔl
 122. thɔ.j is nɔʁɔ.ən tɪs nɔʁ mɛr pɔzɛmɛ.jt
 123. mɔjɛnɛ.zɛ mɔ.kɔzɛ mɪdɛt ʁɛ.lɛ vɔn ɛnɛ.j
 124. dt bɔmpɪjɪp zal dɔ.r.mɔjɛlɛk kɔnɪp grɔ.jɪp
 125. dɛ pɔstɔ.ər hɛt ʁujɛ vɪn
 126. ɔ.n s ɔ.uwɛ hy.s ɪzɔvɛbrɔnt
 127. dɛ mɛlɛk spɔt ytɛt ʁɛ.ər vɔn dɛ ku (kɔp)
 128. dɛ kɔstɛr ly.t - ən kry.s - twɛ.j kry.jɪp
 129. dɛ bɔmpɪp vɔn dɛ kry.vɔ.gɪp bygɪp dɔ.r ɔ.ndər dɛ
 zɔvɔ.r.tɛ
 130. dɛ twɛ mufɛ kwɔmp nɔr bytɪp | dɔ.ɪtɛsɛr |
 131. zɛ hɛnɔm bɔ.ɔnt ən blɔ.uwɛslugɪp
 132. dɛ sɔ.n s ɪzɛmbɛtɪjɪp dɔn - flɔ.uw ɛn ʁɔf | jɪ ɛn
 sy vɔn vlees | nɛ.tɪst = mɔ.gɛr |
 133. dɛ snɛ.j lɛ.it dɪk
 134. tɪzən ʁɔjɛtɪt ɔlɛjɪp dɔkɛ of ju ɛzɪ:ən hɛ | dɛ
 ɛ.uwɛʁhɛ.it |
 135. nɪpɔ.rɪt vɔrt nɔ.n ɛn nɪn ɛn hɛlɛ nɪjɛ stɔt
 136. dɪn - ɪk duwɛt - jɪ dɪnɛt - hi dɪdɛt - vi dɪmɛt -
 jɪly dɪmɛt - zɪ dɪmɛt - ɪk dɛjɛt - jɪ dɛjɛt - hi
 dɛ.ɪjɛt - vi dɛjɛnɛt - jɪly dɛ.ɪjɛt - zɪ ɛn zɔlɪ dɛjɛnɛt
 dɛ.jɪk dat - dɛtɪ ɛt mɛr - dɛdɛ zɪ ɛt mɛr
 137. dɔ.pɪp - dɔ.pjɔrɛk - dɔ.pfɔnt - dɛ sɔldɔ.r.tɪp
 138. dɔrɪp - hi dɔrst - hi dɔrstɛ - hi hɛt ɛdɔrst
 139. bɪndɪp - ɪk bɪndɛ - jɪ bɪndɛ - hi bɪnt - vi bɪnp -
 jɪly bɪndɪp - zɪ bɪndɪp - bɪntɪ - bɔntɪ - ɪkɦɛpɔbɔndɪp
 140. Locale landmaten : ɛnspɪnt = 400 m² - ɛn sʁɛpɛl
 = 4 spɪnt
 141. Locale waternamen : dɛ zy.jɛrzɛ.ɪ (tɪsɛl.mɛ.ər) -
 dɛ sɪpɛl (= klein beekje) - dɛ dɪpɛ grɔktɛ - dɛ
 ʁrɪsɛ grɔktɛ

De naam van deze plaats in haar eigen dialect is hardervik

De inwoners heten hardervikers

Geen bijnaam bekend.

Aantal inwoners op 1 jan. 1952 : 17.000.

Taaltoestand : De gemeente Harderwijk omvat, behalve - de stat -, nog : tunsɛl - bɛ.kɦyɪp - ʁrɔŋkɪrɪk (ʁrɔŋkɪrɪk) - hɪ:ɔdɪp - dɛ dɪn. - Gedeelten van de plaats : tɛs.nɪtram - dɔnɛrstrɔt - fɛ.ɪkɛstrɔt - brɔgɛstrɔt - tɪnɛgɪtɛr (nieuwe buurt, naam afkomstig van het stuk land, waarop deze gebouwd is).

In de straten om de haven wordt nog het echte Harderwijks gesproken, in de stad een taal, die meer of minder lijkt op het A. B.

Middelen van bestaan. Vroeger was Harderwijk een vissersplaats, nu zijn er nog een twintigtal vissersschepen. Door gedeeltelijke drooglegging van de Zuiderzee is deze verandering tot stand gekomen. Men heeft in H. een rubberfabriek, motorenfabriek, kartonfabriek, asbestfabriek, sigarettenfabriek, mandenmakerijen (deze gaan achteruit), 3 kazernes (vroeger werden hier de koloniale opgeleid; deze opleiding hier in 1907 beëindigd, van 1909 af zijn in H. gewone onderdelen van het leger gekomen).

77. *Zegslieden* : 1. Jan Schuring ; 64 j. ; geb. Harderwijk ; mandenmaker ; heeft hier altijd gewoond, maar 2 jaar elders in militaire dienst geweest ; V. en M. van hier ; praat gewoonlijk Harderwijks.

2. Johannes Peter de Lange, 76 j. ; hier geb. ; vroeger kolen- en vishandelaar, tot 26^e jaar visser geweest 6 jaar in IJmuiden gewoond ; V. en M. van Harderwijk ; praat gewoonlijk Harderwijks.

3. Aart Schuring (broer van 1) ; 56 j. ; hier geb. ; mandenmaker ; heeft hier altijd gewoond ; V. en M. van hier ; praat gewoonlijk Harderwijks. (Na zin 96 is deze Schuring vertrokken).

113. *Zegslieden* : 1. Jan Schuring ; 64 j. ; geb. Harderwijk ; mandenmaker ; heeft hier altijd gewoond, maar 2 jaar elders in militaire dienst geweest ; V. en M. van hier ; praat gewoonlijk Harderwijks.

2. Johannes Peter de Lange, 76 j. ; hier geb. ; vroeger kolen- en vishandelaar, tot 26^e jaar visser geweest 6 jaar in IJmuiden gewoond ; V. en M. van Harderwijk ; praat gewoonlijk Harderwijks.

3. Aart Schuring (broer van 1) ; 56 j. ; hier geb. ; mandenmaker ; heeft hier altijd gewoond ; V. en M. van hier ; praat gewoonlijk Harderwijks. (Na zin 96 is deze Schuring vertrokken).